

בית משפט השלום בירושלים

03 אפריל 2012

ת"פ 10377-04-11 מדינת ישראל נ' אוליבר

בפני כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ, ס. נשיא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אנבל אוליבר

הנאשמת

גזר דין

הנאשמת הורשעה לאחר ניהול הוכחות בעבירה של תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין התשל"ז-1977. ההוכחות נשמעו בפני כב' השופטת פרידמן – פלדמן והכרעת הדין ניתנה על ידה. הטיעונים לעונש נשמעו בפני.

הנאשמת שימשה מתחילת שנת 2010 ועד האירועים נשוא כתב האישום כמטפלת לקשישה ילידת 1920 (להלן: המתלוננת). בשל צנעת הפרט ומאחר שהדבר אינו נדרש להכרעה אני נמנעת מציון שמה ופרטיה של המתלוננת). המתלוננת סובלת מאלצהיימר ונזקקת להליכון. מספר ימים לפני האירוע נשוא כתב האישום המתלוננת נחבלה בנסיבות שאינן ידועות, ונשברו לה עצם הברז ושתני צלעות.

על פי הנטען בכתב האישום, בתאריך 17.3.11 בשעה 15:00 ניגשה המתלוננת לדלת הכניסה של ביתה כשהיא נעזרת בהליכון. הנאשמת התרגזה, ניגשה למתלוננת, הכתה אותה בישבנה ואמרה לה: "ארביץ לך". הנאשמת צעקה על המתלוננת, וכשהמתלוננת שלחה את ידה לפני של הנאשמת, הנאשמת הרחיקה ממנה את ההליכון, דחפה אותה לאחור והפילה אותה על הרצפה. בזמן שהמתלוננת ישבה על הרצפה, הנאשמת עמדה מעליה מבלי לסייע לה לקום מן הרצפה וצעקה עליה. כאשר המתלוננת ניסתה לזחול אל הדלת ולפתוח אותה, הנאשמת גררה אותה בכח על הרצפה, הרימה אותה והשליכה אותה בכעס על הספה, כשהכותונת שלבשה המתלוננת התרוממה עד מותניה והכובע שחבשה נפל מראשה.

בית משפט השלום בירושלים

03 אפריל 2012

ת"פ 10377-04-11 מדינת ישראל נ' אוליבר

עוד נטען כי באותו יום בשעה 20:05 איימה הנאשמת על המתלוננת שתרכיץ לה, וכי בשתי הזדמנויות נוספות צעקה הנאשמת על המתלוננת והכתה אותה בידה.

הנאשמת הואשמה בעבירה של תקיפת חסר ישע בהיותה אחראית עליו, הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין. בכתב האישום הואשמה הנאשמת בשלוש עבירות, אולם האירוע העיקרי הוא האירוע המתואר לעיל מיום 17.3.11.

בהכרעת הדין שניתנה, כאמור, ע"י כב' השופטת פרידמן – פלדמן נקבע כי הנאשמת ביצעה את עיקרי המעשים המיוחסים לה. עם זאת, מאחר שלא הוכח היסוד של גרימת חבלה של ממש הורשעה הנאשמת בעבירה של תקיפה סתם.

במסגרת הטיעונים לעונש הוגשה הצהרת ילדיה של המתלוננת, במקום הצהרת המתלוננת עצמה שאינה כשירה לכך. אביא מדבריהם:

"אנו, ילדיה של אמא העושים כל שביכולתנו להנעים עליה את זיקנתה, שמנו את מבטחנו וכספנו בנאשמת כדי שזו תטפל בה באהבה כראוי ותעזור לנו כדי שאמא תישאר בבית עד כמה שאפשר, בסביבתה המוכרת והבטוחה. והבית נהפך לה למקום רע וכואב בו היא ספגה מכות והשפלה. ומעבר למכות הפיסיות שאמא ספגה, האשפוזים התכופים והביקורים בבתי רפואה, היא ספגה את הנוראה שבמכות – היא איבדה את הבית שלה. ובגיל שלה המחיר לכך הוא כבד ובהחלט מקצר את ימיה...."

כולנו עברנו טלטלה מזעזעת כשראינו את התמונות בהם אמא מוכה, מושפלת, נגררת על הרצפה וזועקת לעזרה אותה לא יכולנו להושיט לה. כולנו עברנו לילות חסרי שינה וימים עם כאב בטן וצער על שאמא עברה את זה ולא ידענו. המחשבה שמישהי, בה בטחנו ושמנו את אמונתנו עשתה את זה לאמא היתה מבחינתנו בלתי נסבלת, כואבת. הרגשנו נבגדים ומוכים, כל אחד מאיתנו וכולנו ביחד."

ב"כ המאשימה הפנה לפסקי דין שונים וטען כי על בית המשפט להבהיר שעל מעשי אלימות כלפי קשישים חסרי ישע יוטלו עונשים חמורים, על מנת להוקיע את התופעה ולעקרה מן השורש. הוא ציין גם שמדובר בעבירות שקשה לגלותן בשל הקושי של המתלוננים להתלונן, והוסיף כי עבודתם של המטפלים בקשישים היא מלאכה קשה, אך אין בכך כדי להצדיק הפעלת אלימות כלפי הקשיש. לגבי המקרה הנוכחי טען ב"כ המאשימה כי מעשיה של הנאשמת היו כרוכים בפגיעה פיזית וגם בהשפלה קשה של המתלוננת, כשהמתלוננת יושבת על הרצפה בעוד הנאשמת צועקת עליה, ולאחר מכן גוררת אותה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 10377-04-11 מדינת ישראל נ' אוליבר

03 אפריל 2012

כשכותנתה מתרוממת וכובעה נופל מראשה. הוא טען שגירשו הנאשמת מהארץ אינו עונש מספיק וביקש לגזור על הנאשמת עונש מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננת.

ב"כ הנאשמת טען כי הנאשמת הורשעה בעבירה של תקיפה ולא בהתעללות בקשישה, וכי גם לגופו של עניין המעשים שביצעה הנאשמת חמורים פחות ממקרי התעללות המתוארים בפסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה. הוא הוסיף כי ניתן לראות בצילום האירוע כי מעשי הנאשמת הם חלק מדינמיקה בין הנאשמת למתלוננת, וגם מצידה של הנאשמת נראה חוסר אונים. עוד טען הסניגור כי הנאשמת שילמה סכומי כסף גדולים כדי להגיע לעבוד בישראל, לא קיבלה הכשרה מקצועית ועבדה בעבודה קשה. הוא ציין גם כי לפני האירוע הנאשמת עבדה בישראל שש שנים ללא תלונה וללא דופי, והוסיף כי הנאשמת חיה בישראל מנותק ממשפחתה, לא כל תמיכה. הסניגור ביקש להביא בחשבון את העובדה שהנאשמת צפויה לגירוש מישראל, ולהסתפק בעונש של שירות לתועלת הציבור ומאסר על תנאי.

צפיתי בצילום האירוע בדיסק שהוא הראיה העיקרית והמשמעותית בתיק. המתלוננת נראית חסרת אונים. היא מתקשה לבטא את עצמה. הנאשמת צועקת עליה שוב ושוב ואף גרמה לנפילתה כמפורט בכתב האישום ובהכרעת הדין. אולם הצילומים מצביעים על עובדות נוספות: אירוע הנפילה התרחש לאחר נסיונות חוזרים של המתלוננת לפתוח את הדלת ולצאת מהבית (הנראים ברצף האירועים נשוא כתב האישום וגם בהקלטות מתאריכים נוספים). הנאשמת ניסתה למנוע מבעדה לצאת, הרחיקה ממנה את ההליכון וניסתה להרחיקה מהמקום פיזית, וכתוצאה מכך גרמה לנפילתה. אכן, מדובר באקט של אלימות והפעלת כח, אולם לא בדחיפה גסה וברוטלית. הן הפלתה של המתלוננת, הן הדיפתה לספה לאחר מכן נראים גם כהתמודדות עם הקושי הפיזית שבטיפול במתלוננת, הצורך להרחיקה מהדלת, למנוע את יציאתה מהבית ללא ליווי ולאחר מכן להרים אותה מהרצפה.

המתלוננת חולת אלצהיימר. היא התקשתה בדיבור ולא הצליחה להביע את עצמה. בדיסק היא נשמעת משמיעה קולות אך אינה מדברת. מצב זה מצביע על הקושי הרב שבגילוי עבירות מעין אלו. לאחר שהתגלו, על בית המשפט להיות לפה למי שאינם מסוגלים להביע את עצמם, ולהעניש את מי שמנצל את מצוקתם של אותם קשישים.

עם זאת, מצבה של המתלוננת מראה גם את הקושי הרב שבהשגחה על אנשים במצב כזה. קושי המחייב התמודדות יום יום ושעה שעה. מצבה המנטלי של המתלוננת מצריך השגחה צמודה, אך מבחינה פיזית כוחה עדיין במוותניה והדבר יוצר קושי רב בטיפול.

בית משפט השלום בירושלים

03 אפריל 2012

ת"פ 10377-04-11 מדינת ישראל נ' אוליבר

הנאשמת עברה עבירה ועליה לשלם על כך. המצב העולה מן הצילום הוא קשה וכואב. אולם חלק מהקושי שבמצב נובע ממצבה הכללי של המתלוננת, ממחלתה, מההידרדרות המנטלית, מהעדר יכולת הביטוי שלה. מחוסר האונים. אין זה הוגן להטיל על הנאשמת את כל אלו, את ההתמודדות עם בגידתם של הגוף והנפש, עם ימי הרעה, עם שנות אין חפץ.

לאחר שהבאתי בחשבון את טיעוני הצדדים ואת כל הנסיבות המפורטות לעיל, וכן את העובדה שהנאשמת נתונה במעצר בית תקופה ארוכה, אני סבורה שיש להטיל על הנאשמת עונש של מאסר בפועל, אולם בשל הנסיבות ניתן להסתפק במאסר קצר. על כן אני דנה את הנאשמת כלדקמן:

1. מאסר בפועל למשך 3 חודשים. הנאשמת תתייצב לריצוי המאסר ביום 15.2.12 שעה 8:00 תחנת המשטרה במגרש הרוסים.
2. מאסר על תנאי לארבעה חודשים למשך שלוש שנים על כל עבירת אלימות.
3. פיצוי למתלוננת בסך 5,000 ₪ שישולם תוך 3 חודשים מהיום. המאשימה תמסור בנפרד את פרטי המתלוננת.

ניתן היום, י"א ניסן תשע"ב, 03 אפריל 2012, בנוכחות הצדדים.

חגית מאק-קלמנוביץ, סגנית נשיא